Uppföljning och rehabilitering efter stroke enligt PSV stroke/TIA

Anna Bråndal leg. Fysioterapeut, Med dr,
Rehabiliterings- och kvalitétsutvecklare, Strokecenter

region västerbotten

God strokevård

- Nationella riktlinjer för vård vid stroke
- Personcentrerat sammanhållet vårdförlopp för stroke och TIA(https://kunskapsstyrningvard.se)
  - tidiga insatser
  - fortsatt vård och rehabilitering
- Kvalitetsregistret; Riksstroke

region västerbotten

Personcentrerat sammanhållet vårdförlopp för stroke och TIA

VAD patienten bör få, ***inte hur*** det ska genomföras

VAD patienten själv kan bidra med (egenvård, förbereda sig mm)

region västerbotten

Regeringskansliet
Socialdepartementet

Sveriges Kommuner och Regioner

Personcentrerat vårdförlopp - Stroke/TIA

Vad innehåller delförlopp 2?

- Utskrivning
- Fortsatt rehabilitering
- Strukturerad uppföljning
- Appendix
  Bedömningsinstrument
  Rehabplan
  Egenvård etc

Patienten i centrum!

region västerbotten

Vård, rehabilitering och uppföljning efter Stroke, Strokecenter, NUS

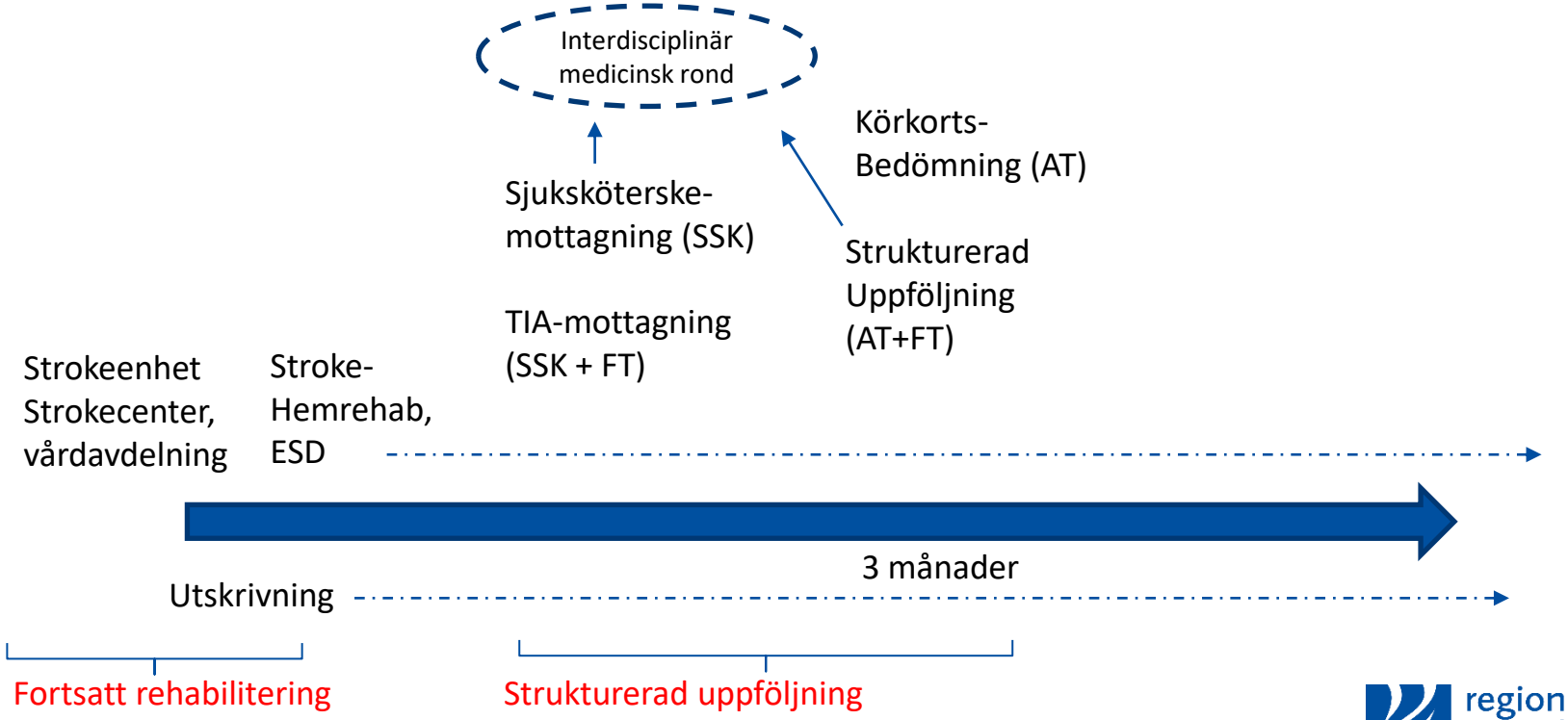

region västerbotten

Utskrivningsprocessen – Strokecenter, NUS

Utskrivning

- Utskrivningskoordinator
- Utskrivningsbrev
- ESD-teamet – koordinerad understödd utskrivning
- Korttidsboende → ESD-teamet
- Säbo

region västerbotten

Fortsatt rehabilitering

Fortsatt rehabilitering

Fördjupad bedömning (ICF)

- funktionsförmåga
- aktivitet/delaktighet
- behov av stöd/ anpassningar
- mål och resurser

Dialog kring bedömning och planering

Patient - närstående

Upprätta rehabplan

Genomför åtgärder enligt plan

Utvärdera rehab-perioden

Dokumentera rehab-perioden och uppdatera patient-kontraktet

Utskrivning
Fortsatta insatser?
Strukturerad uppföljning?

Närstående samtal

ICF- baserad vårdplan

Utskrivningsbrev
Rehabiliteringsplan - ESD

Källa: SKR - Generisk modell för rehabilitering

region västerbotten

Fortsatt rehabilitering

Fortsatt rehabilitering

Bedömningar och åtgärder inom:

:

- Sväljförmåga, nutrition
- Tal, språk, kommunikation
- Kognition, perception, fatigue
- Emotion, psykosocial situation
- Rörelseförmåga och förflyttningar
- Aktiviteter, arbete och fritid
- Levnadsvanor

Strokeenheten eller ESD

Neurorehab (< 67 år)
- 5-dygns vård
- Dagvård
- Mottagning

region västerbotten

Strukturerad uppföljning

Strukturerad uppföljning

Mål

- Förhindra ny stroke
- Behandla komplikationer
- Tillgodose rehabiliteringsbehov
- Stödja anpassningen till livet efter stroke

Var?

- Sjukhus, primärvård, kommun

Vem?

- Kunskap om stroke. Tillgång till multidisciplinärt team

När?

- TIA diagnos 1–3 mån/ stroke 3–6 mån (KVÅ-kod AW001)
- Årlig läkaruppföljning
- Innehåll och frekvens bestäms utifrån behov.

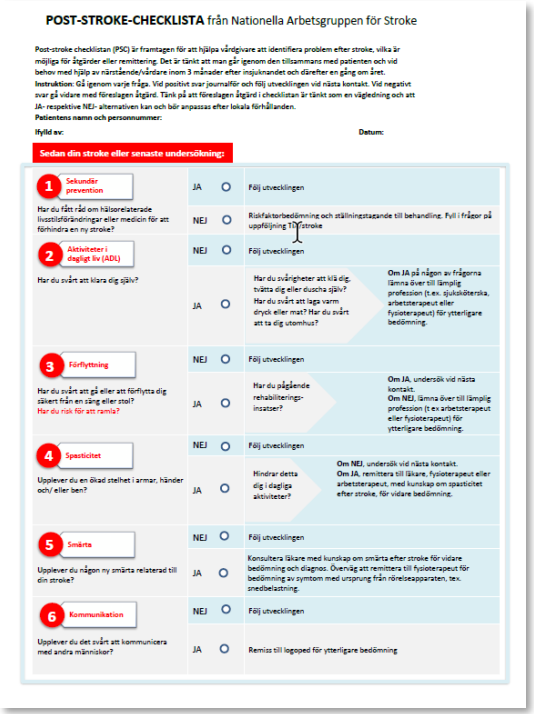

POST-STROKE-CHECKLISTA från Nationella Arbetsgruppen för Stroke

Post-stroke checklistan (PSC) är framtagen för att hjälpa vårdgivare att identifiera problem efter stroke, vilka är möjliga för åtgärder eller remittering. Det är tänkt att man går igenom den tillsammans med patienten och vid behov med hjälp av närstående/vårdare inom 3 månader efter insjuknandet och därefter en gång om året.
Instruktion: Gå igenom varje fråga. Vid positivt svar journalför och följ utvecklingen vid nästa kontakt. Vid negativt svar gå vidare med föreslagen åtgärd. Tänk på att föreslagen åtgärd i checklistan är tänkt som en vägledning och att JA- respektive NEJ- alternativen kan och bör anpassas efter lokala förhållanden.
Patientens namn och personnummer:
Ifylld av: **Datum:**

Sedan din stroke eller senaste undersökning:

1 Sekundär prevention Har du fått råd om hälsorelaterade livsstilsförändringar eller medicin för att förhindra en ny stroke?	JA		Följ utvecklingen
	NEJ		Riskfaktorbedömning och ställningstagande till behandling. Fyll i frågor på uppföljning TIA/stroke
2 Aktiviteter i dagligt liv (ADL) Har du svårt att klara dig själv?	NEJ		Följ utvecklingen
	JA		Har du svårigheter att klä dig, tvätta dig eller duscha själv? Har du svårt att laga varm dryck eller mat? Har du svårt att ta dig utomhus? → Om JA på någon av frågorna lämna över till lämplig profession (t.ex. sjuksköterska, arbetsterapeut eller fysioterapeut) för ytterligare bedömning.
3 Förflyttning Har du svårt att gå eller att förflytta dig säkert från en säng eller stol? Har du risk för att ramla?	NEJ		Följ utvecklingen
	JA		Har du pågående rehabiliterings-insatser? → Om JA, undersök vid nästa kontakt. Om NEJ, lämna över till lämplig profession (t.ex arbetsterapeut eller fysioterapeut) för ytterligare bedömning.
4 Spasticitet Upplever du en ökad stelhet i armar, händer och/ eller ben?	NEJ		Följ utvecklingen
	JA		Hindrar detta dig i dagliga aktiviteter? → Om NEJ, undersök vid nästa kontakt. Om JA, remittera till läkare, fysioterapeut eller arbetsterapeut, med kunskap om spasticitet efter stroke, för vidare bedömning.
5 Smärta Upplever du någon ny smärta relaterad till din stroke?	NEJ		Följ utvecklingen
	JA		Konsultera läkare med kunskap om smärta efter stroke för vidare bedömning och diagnos. Överväg att remittera till fysioterapeut för bedömning av symtom med ursprung från rörelseapparaten, tex. snedbelastning.
6 Kommunikation Upplever du det svårt att kommunicera med andra människor?	NEJ		Följ utvecklingen
	JA		Remiss till logoped för ytterligare bedömning

region västerbotten

God Strokevård – Strokecenter, NUS

- Vård på Strokeenhet (multidisciplinär teambaserad rehabilitering i slutenvård) *Prio 1*

- Tidig understödd utskrivning från sjukhus till hemmet där ett multidisciplinärt stroketeam både koordinerar utskrivning och utför rehabilitering i hemmiljö. *Prio 2 (ESD-team)*

Rekommendation
Hälso- och sjukvården bör

- erbjuda strukturerad uppföljning i öppen vård till personer med stroke eller TIA (*prioritet 2*).

Willeit et al 2020, Ullberg et al 2021

region västerbotten

Implementering

Implementering är de tillvägagångssätt som används för att införa nya metoder i en verksamhet (Socialstyrelsen 2018

- Svårigheter att överföra forskningsresultat till klinik.
- Metoden behöver oftast anpassas till lokala förhållanden.
- Om det inte går att införa en ny metod vad var det som gick fel?

region västerbotten

Implementeringsprocess

Gap i vårdkedjan identifierades

- Tre pilotprojekt utvärderade:
  - Tidpunkt
  - Underlag (enkät, intervju, checklista)
  - Former för uppföljning (hembesök, telefonbesök och mottagningsbesök).

- Omfördelning av arbetsterapeut (50%) och fysioterapeut (50%) resurs från strokeenheten

- 2020 start av implementering av modell för strukturerad uppföljning - Strokerehabmottagningen med gemensamt mottagningsbesök hos AT och FT

- 2020 Pandemi – Nytt arbetssätt - telefonbesök

region västerbotten

Strukturerad uppföljning vid Strokerehabmottagningen

Syfte: Erbjuda strukturerad uppföljning, 3 månader efter stroke

Målgrupp:

- alla patienter över 65 år som bor i eget boende.
- Patienter ≤ 65 år som avböjt rehabilitering via Neurorehab.

region västerbotten

Arbetsprocedur

- Telefonbesök efter ca 3 månader
- Samtal med arbetsterapeut eller fysioterapeut
- Post-stroke checklista
- Andra mätinstrument
  - Modified Rankin scale (mRs)
  - Fatigue Assessment scale (S-FAS)
  - Frädin & Grimby aktivitetsskala

- Utvärdering av besöket med enkät

region västerbotten

Strukturerad uppföljning, NUS

- Medelålder 77år (47-95 år)
- mRs 1.65 (SD 1.05)
- S-FAS 16 (SD 5.19)
- F&G 3(SD 1.03)

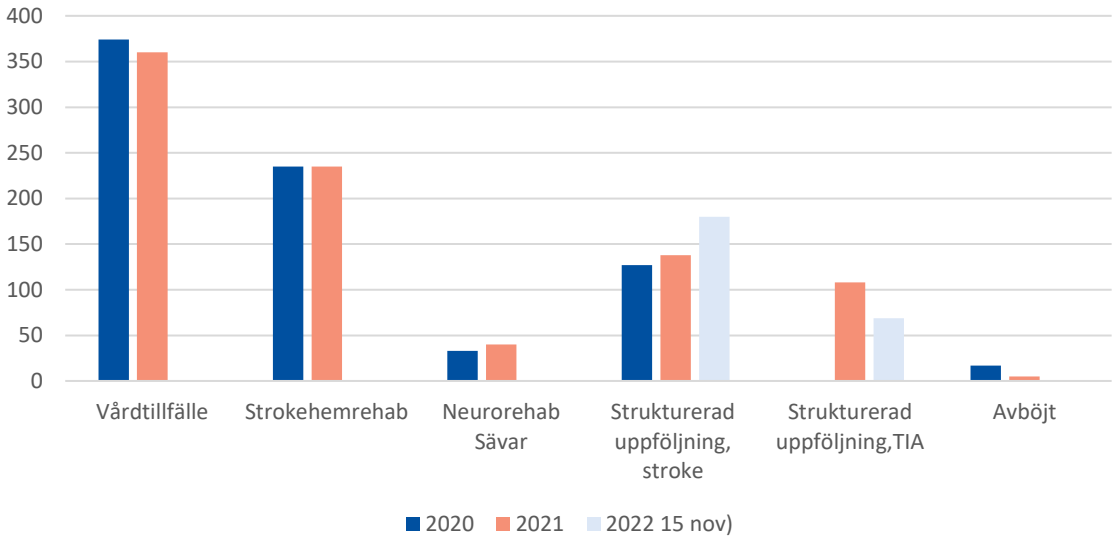

region västerbotten

Strukturerad uppföljning - resultat

- 63-73 procent kvarstående strokerelaterade besvär
- Trötthet, motorik, balans, kognition och kommunikation
- Vanligaste åtgärderna; Råd och strategier kring hjärntrötthet, fysisk aktivitet och kognition, Träningsprogram och Fysisk aktivitet på recept (FaR)

- 16 procent kontakt med andra i stroketeamet
- 4 procent kontakt med andra vårdgivare

- 65 procent nöjda med besöket (svarsfrekvens 75 %)

region västerbotten

TIA-mottagning, Strokecenter, NUS

- Start 2021
- Sjuksköterska och Fysioterapeut (30 min x 2)
- Ålder 18-80 år
- Ca 4-6 veckor efter insjuknandet

region västerbotten

Sjuksköterska:

- Genomgång av prover, läkemedel och blodtryck
- Information om sekundär prevention
- Mående
- Svara på patientens frågor, ge stöd

region
västerbotten

Fysioterapeut:

- Kartläggning av fysisk aktivitet
- Kartläggning Fatigue
- Information om fysisk aktivitet
- Träningsprogram och FaR.
- Svara på frågor, ge stöd

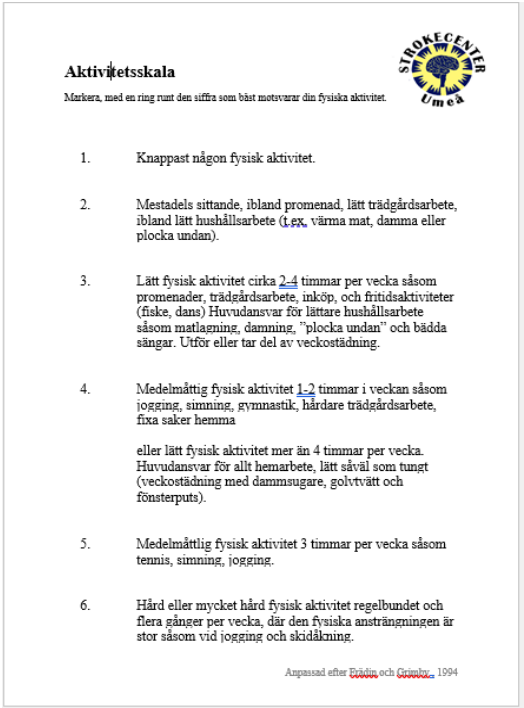

Aktivitetsskala

Markera, med en ring runt den siffra som bäst motsvarar din fysiska aktivitet.

1. Knappast någon fysisk aktivitet.
2. Mestadels sittande, ibland promenad, lätt trädgårdsarbete, ibland lätt hushållsarbete (t.ex. värma mat, damma eller plocka undan).
3. Lätt fysisk aktivitet cirka 2-4 timmar per vecka såsom promenader, trädgårdsarbete, inköp, och fritidsaktiviteter (fiske, dans) Huvudansvar för lättare hushållsarbete såsom matlagning, damning, "plocka undan" och bädda sängar. Utför eller tar del av veckostädning.
4. Medelmåttig fysisk aktivitet 1-2 timmar i veckan såsom jogging, simning, gymnastik, hårdare trädgårdsarbete, fixa saker hemma

   eller lätt fysisk aktivitet mer än 4 timmar per vecka. Huvudansvar för allt hemarbete, lätt såväl som tungt (veckostädning med dammsugare, golvtvätt och fönsterputs).
5. Medelmåttlig fysisk aktivitet 3 timmar per vecka såsom tennis, simning, jogging.
6. Hård eller mycket hård fysisk aktivitet regelbundet och flera gånger per vecka, där den fysiska ansträngningen är stor såsom vid jogging och skidåkning.

Anpassad efter Brädin och Grimby, 1994

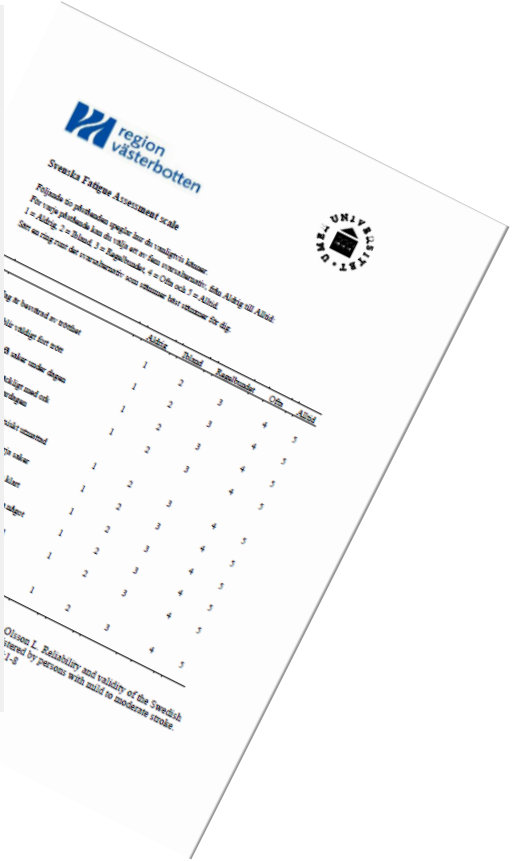

region västerbotten

Svenska Fatigue Assessment scale

Olsson I. Reliability and validity of the Swedish
tered by persons with mild to moderate stroke.
7-8

region västerbotten

TIA-mottagning 2021

Utvärdering med enkät :

68% svarat

64 % nöjd med besöket

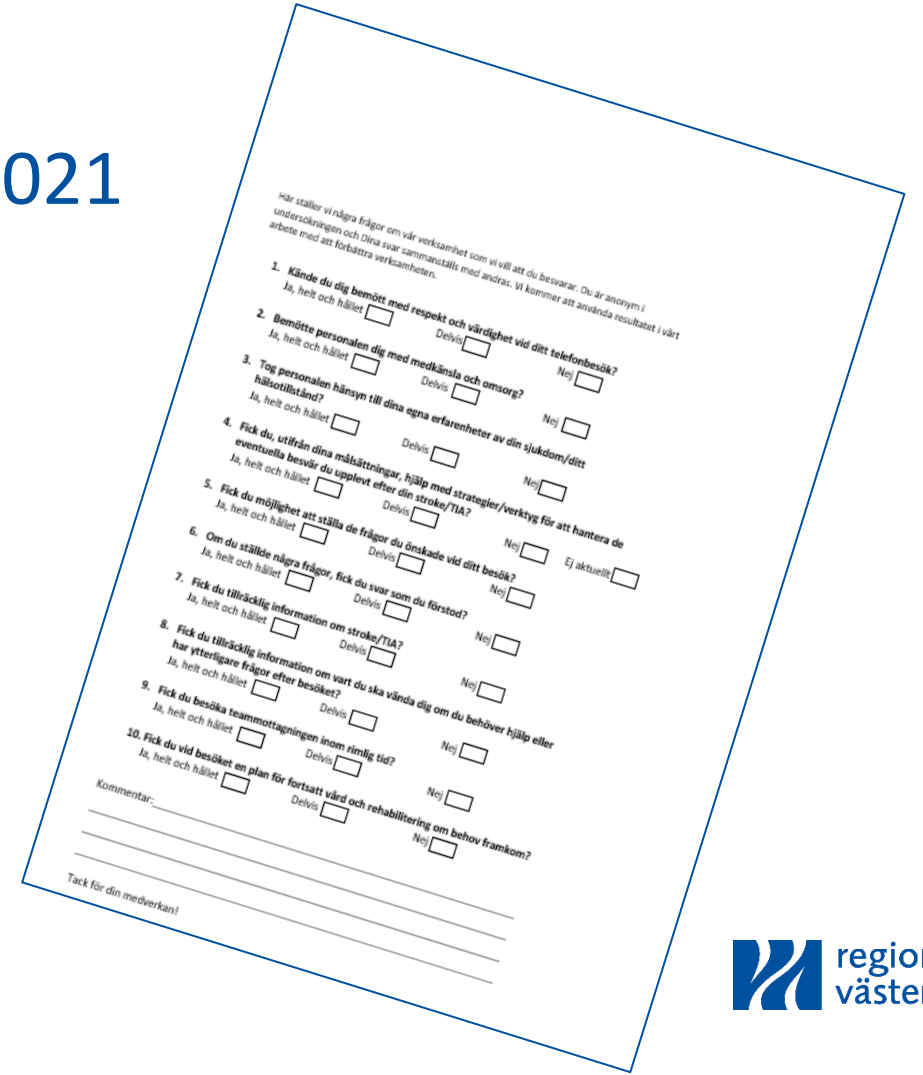

Här ställer vi några frågor om vår verksamhet som vi vill att du besvarar. Du är anonym i undersökningen och Dina svar sammanställs med andras. Vi kommer att använda resultatet i vårt arbete med att förbättra verksamheten.

1. **Kände du dig bemött med respekt och värdighet vid ditt telefonbesök?**
   Ja, helt och hållet ☐ Delvis ☐ Nej ☐
2. **Bemötte personalen dig med medkänsla och omsorg?**
   Ja, helt och hållet ☐ Delvis ☐ Nej ☐
3. **Tog personalen hänsyn till dina egna erfarenheter av din sjukdom/ditt hälsotillstånd?**
   Ja, helt och hållet ☐ Delvis ☐ Nej ☐
4. **Fick du, utifrån dina målsättningar, hjälp med strategier/verktyg för att hantera de eventuella besvär du upplevt efter din stroke/TIA?**
   Ja, helt och hållet ☐ Delvis ☐ Nej ☐ Ej aktuellt ☐
5. **Fick du möjlighet att ställa de frågor du önskade vid ditt besök?**
   Ja, helt och hållet ☐ Delvis ☐ Nej ☐
6. **Om du ställde några frågor, fick du svar som du förstod?**
   Ja, helt och hållet ☐ Delvis ☐ Nej ☐
7. **Fick du tillräcklig information om stroke/TIA?**
   Ja, helt och hållet ☐ Delvis ☐ Nej ☐
8. **Fick du tillräcklig information om vart du ska vända dig om du behöver hjälp eller har ytterligare frågor efter besöket?**
   Ja, helt och hållet ☐ Delvis ☐ Nej ☐
9. **Fick du besöka teammottagningen inom rimlig tid?**
   Ja, helt och hållet ☐ Delvis ☐ Nej ☐
10. **Fick du vid besöket en plan för fortsatt vård och rehabilitering om behov framkom?**
    Ja, helt och hållet ☐ Delvis ☐ Nej ☐

Kommentar: _____

Tack för din medverkan!

region västerbotten

Förbättringsområden

- Rehabplan
- Patientkontrakt
- Erbjuda olika besöksformer, patienten får välja.
- Utveckla samarbete med sjuksköterskeledd strokemottagning och Strokehemrehab.
- Utveckla multidisciplinära medicinska ronden.
- Utveckla samarbete med Neurorehab kring patienter under >65 år

region västerbotten

Tack för att ni lyssnat

anna.brandal@regionvasterbotten.se

region
västerbotten